

[Ebba Strange.]

viklingen ude i landet løbet så hurtigt, at lovgivningen ikke har kunnet følge med. F. eks. har udviklingen inden for undervisningsområdet i mange tilfælde fået lovgivning og administration til at fungere som bremsekloster i stedet for som inspiration. I Aarhuus Stiftstidende for den 9. februar stod der refereret et forsøg, der er gjort i Århus, hvor det siden 1970 er lykkedes at placere 50 børn fra debilskolen i Århus rundt omkring i Århus almindelige kommunale skolevæsen. Det er et eksempel på, at man lokalt kan arbejde med sådan nogle eksperimenter, som der egentlig ikke er basis for i lovgivningen.

Det, vi derfor ønsker i denne debat, er at pege på nogle af de områder, hvor vi hurtigt må se at få en revision af gældende lov i gang.

Jeg skal takke socialministeren for redagørelsen, og jeg glæder mig også til at fordybe mig i det papir, vi har fået i dag. Jeg vil godt knytte den bemærkning dertil, at når der i dette udkast fra socialstyrelsen i anledning af Perspektivplan II står, at man regner med, at man i 1988 har skole- og børnehavpladser nok til alle børn, synes jeg, det er et meget, meget alvorligt spørgsmål for os her i folketinget, om vi på forældrenes vegne vil finde os i at vente til 1988, før alle børn kan få deres helt naturlige ret til undervisning og udvikling opfyldt. Det er et af de steder, hvor jeg synes vi skal grave videre og sige: vi må kræve det før.

Der var i sommeren 1973 en debat mellem den daværende statsminister, Anker Jørgensen, det daværende medlem af SF's gruppe i folketinget, Inger Lise Petersen, og en forældre-kreds om, hvorvidt alle børn, også de åndssvage, var omfattet af den grundlovs-sikrede ret til at modtage fri undervisning i den danske folkeskole, og jeg kan ikke lade være med at sige til fru Eva Gredal, at af hr. Anker Jørgensens svar fremgik det, at regeringen havde den opfattelse, at de åndssvage børn ikke var omfattet af denne ret. Jeg fortolker grundlovens ord således, at det er alle børns ret, også de åndssvages. Det kan også være et spørgsmål om, hvordan vi definerer „folkeskolen“. For folkeskolen er jo ikke bare nogle huse, der står nogle steder. Folkeskolen er et system, der tilbyder mange forskellige varierede former for un-

dervisning, og som bl. a. har opbygget et specialundervisningsområde, der i nogle kommuner i hvert fald har nået en ret høj standard. Jeg ved godt, at der er stor forskel fra kommune til kommune. Men vi mener fra vor side, at alle børn skal og kan undervises, og det er ikke bare et spørgsmål om at definere folkeskolen som begreb, det er også et spørgsmål om at definere undervisningen som begreb og give begrebet undervisning en videre definition end den, vi er vant til at give det. Undervisning er ikke bare et spørgsmål om boglig indlæring, det er også et spørgsmål om at modtage målrettet støtte på forskellige personlighedsområder, således at en udvikling og en indlæring fremmes. Det mener vi alle børn kan, og det har flere forsøg inden for åndssvagefor-sorgen også vist.

Vi har også lagt mærke til, at jo flere buse, man laver i undervisningssystemet, jo flere handicap skaber man. På en eller anden måde har den opdeling, som vi har været meget flinke til at lave i det sidste årti, skabt flere handicap, end vi ellers ville have haft. Den udvikling, der er sket ligesom på tværs af lovgivningen, har gjort, at den opdeling, vi i øjeblikket har mellem debilskoler, træningsskoler og børnehaver, mange gange opleves som vældig kunstig for de mennesker, der arbejder med det.

Det har vist sig, at når man får flyttet nogle af debilskolebørnene over til folkeskoleområdet, kan der blive plads til nogle træningsskolebørn på „de grønne skoler“, på eksternatskolerne, og dér kan de sagtens undervises. Det er jo et spørgsmål om at undervise ud fra den enkelte elevs forudsætninger og gå frem i et tempo, som er afpasset den enkelte, og i den retning adskiller undervisning for svært handicappede sig ikke principielt fra anden undervisning.

Åndssvagefor-sorgen har brug for flere skolepladser, men den har først og fremmest brug for mere skolepersonale, og personaleproblemet har der også været rørt ved i dag. Jeg tror, det er vigtigt, at vi også her gør os klart, at undervisning af åndssvage ikke kun er et spørgsmål om folkeskoleuddannede lærere, det er en opgave, der skal varetages dels af pædagogisk uddannede, dels af omsorgsuddannede folk.

SF ønsker at understøtte den udvikling, som vi ser rundt omkring i landet, og som